

LUCERNA

B Ř E Z E N 2 0 0 3

Dobrý den

opravdu vám přeji, aby byl dobrý a aby jich takových bylo co nejvíce. Ne všechno se vždy zdaří, ale když se něco opravdu povede, má z toho pak člověk velkou radost.

A tak se ohlžím o tři muzejní roky zpět. Pomalu se dokončovala muzejní nástavba a my přemýšleli, co do těch krásných prostor umístit. Obrazy? Sochy? Fotografie ze svitavské historie? Kolega Mirek, velký fanda do starých věcí, tehdy pronesl osudnou větu: „A co takhle pračky?“ Takovou hloupost! Jenže ... V muzeu jsme už měli velkou sbírku zajímavých exemplářů, největší v České republice, kontaktovali nás potenciální dárci i sběratelé z blízka i daleka, žádné jiné muzeum takovou expozici nemělo, byli bychom první. Takže vlastně - proč ne? Přes počáteční důvěru jedněch a nedůvěru druhých (... aby nebylo přepračkováno ... do těch krásných prostor jen přes mou mrtvolu ...) jsme si expozici prosadili a bylo to dobře. Z původně plánované dvouleté se stala stálá expozice, která se nyní jen průběžně doplňuje o nově získané exempláře. Vždyť proč rušit něco, na co se jezdí podívat lidé zdaleka?

A proč na ty dny před třemi lety vzpomínám právě nyní? 11. března se totiž do Svitav sjedou pracovníci muzeí a sběratelé z celé České republiky na seminář o mechanice a technice domácnosti 18. a 20. století zaměřený právě na práci a žehlicí techniku. O své zkušenosti se sbírkami tohoto zaměření, jejich sběrem, konzervováním, získáváním identifikačních dokumentů i vystavováním se s nimi podělí pracovníci Národního technického muzea v Praze, Technického muzea v Brně a také našeho, svitavského muzea. Mám z toho po třech letech fakt dobrý pocit.

Přeji vám pěkný březen a přijďte se někdy podívat do naší expozice.

Blanka Čuhelová

Pozvánka na výstavu „Tavba“

Motto: V teprve tavícím kotli ateliéru přetékajícím nejrozmanitějšími osobnostmi se ryzí talent opravdu zakalí.

V měsíci březnu jsme se rozhodli představit vám ve výstavních síních našeho muzea výtvarníky mladé. Výtvarníky, kteří studují na pražské Akademii výtvarných umění. Vybrali jsme ateliér akademického malíře Michaela Rittsteina. Proč? V tomto ateliéru studuje také Vladan Kolář, který pravidelně navštěvoval poradenské dny pro výtvarníky v našem muzeu a také vystavoval každoročně na tradiční říjnové Přehlídce výtvarníků svitavského okresu. Tak asi proto.

Musím říct, že se na tuto výstavu těším. Mládí na školách uměleckého zaměření se totiž více než na ostatních školách nenechá spoutat konvencemi, zvyklostmi, samoučelnou líbivostí. Když jsem si četla program ateliéru Michaela Rittsteina, zaujala mě tato část textu: ... *Nepreferuje se žádný ze způsobů výtvarného vyjádření Pouze má přednost osobní odvaha být nějaký čas „trapný“ při hledání vlastní formy před netrpělivým převzetím cizí formule při nadbíhání úspěchu. Vždyť škola poskytuje jedinečnou možnost pro improvizaci a letmé doteky tušených možností. ...* Jak této možnosti studenti Akademie výtvarných umění využívají, budeme mít možnost posoudit **od 8. do 30. března**

i my ve Svitavách. Své výtvarné práce zde představí osmnáct studentů šesti ročníků a také dva diplomanti jednoho z ateliérů této školy. Studenti si výstavu sami nainstalují, přivezou si hudební doprovod (skupinu After Party) a jejich pedagog ak. mal. Michael Rittstein ji v sobotu 8. března v 15 hodin uvede.

-bč-

Muzejní čtvrtky

Jak jsme slíbili, pokračujeme i v letošním roce v přednáškách a besedách s autory publikace *Vlastivěda moravská - Moravskotřebovsko a Svitavsko*. V březnu nás čeká velice zajímavá kapitola, a sice **historie svitavského a moravskotřebovského školství**. Víte, jak to bylo s počátkem školství ve Svitavách, kde se vyučovalo, kdy byla založena první česká škola? A víte, že v Moravské Třebové bylo založeno v roce 1920 ruské gymnázium, které navštěvovalo na 400 studentů z ruských emigrantských rodin? Tak to všechno a mnoho dalších zajímavostí se dozvíte na přednášce Mgr. Jiřího Žilky ve čtvrtek 28. března v 17 hodin ve svitavském muzeu.

Od nepaměti k současnosti - XVIII

Podoby a dispozice svitavských kostelů, jež se i po barokních přestavbách dochovaly, dávají tušit, že hlavní útočiště měšťanů v případě napadení nepřitelem byla právě zde za mohutnými zdmi kostelů. Usuzujeme tak i podle okolních vesnic, tedy u těch kostelů, kde se podobné fortifikační prvky dochovaly (Kamenná Horka, Křenov). Jistě jste si všimli střílén v podobě klíčových dřek, které dodávají kostelům pevnostní ráz. Opevněné kostely jsou typické pro celou oblast Hřebečska a jejich popis zatím čeká na solidní historické zhodnocení.

Rekonstruovat úplnou podobu starých svitavských hradeb se již nikdy nepodaří, neexistuje totiž žádný popis nebo plán města z doby před rokem 1781, kde ještě můžeme předpokládat neměnný půdorys městského jádra. Základní data z historie hradeb jsou následující: stavět se začalo v roce 1389 (nebo o několik let později) na základě privilegia olomouckého biskupa. O tom, že se jednalo o stavbu výrazně zatěžující rozpočet poddanského města, není pochyb. Město využilo práce nejen svých vlastních obyvatel, ale i poddaných z Čtyřiceti Lánů, Kamenné Horky, Hradce nad Svitavou a Moravského Lačnova, kteří v případě nouze mohli najít ve městě ochranu. První zátěžovou zkouškou byly husitské války, během nichž byly hradby částečně poničeny, ale jejich fundament zřejmě odolal. Kolem roku 1450 byly majitelem Svitav Zdeňkem Kostkou z Postupic zchátralé hradby opraveny, ale lze předpokládat, že konec šedesátých let 15. století

ve znamení války mezi Matyášem a Jiřím z Poděbrad zanechal otisk na podobě hradeb. Ranou pro fortifikační systém bylo i použití nových vojenských technik a využívání střelných zbraní, což si vynucovalo i nové obranné prvky. Tak zaznamenáváme v listině z roku 1547 zmínku o valu a parkánu, resp. parkánové zdi, což je tedy zeď mezi příkopem a hlavní hradbou, opatřená střílnami. Zda byl příkop, v případě nutnosti naplňovaný vodou, vybudován již ve 14. století nevíme, ale je to více než pravděpodobné. Samotná oprava a údržba hradeb byla pro Svitavské takovým břemenem, že museli olomouctí biskupové věnovat část vybíraných poplatků z mýt a mostů přímo na obnovu hradeb, jak tomu bylo v roce 1587. To se již ale k vlastním hradbám přimykaly domky, drobné dílny a soukenické valchy, takže tu a tam zůstaly hradby neobnovitelnými a zcela nefunkčními. Město mohlo sice dát do prodejných smluv doušky, že v případě opravy hradeb mohou být takové domky zbourány, ale vypadá to, že priorita udržování funkčnosti obranného systému byla zatlačena ekonomickými aspekty městského hospodářství.

Připočteme-li k vyjmenovaným aspektům fenomén požárů, které často devastovaly město a jeho hradby, vzpomeňme rok 1590, sláva svitavských hradeb byla ta tam. Ještě v 17. století známe rozpisy strážních služeb u bran a na věžích, známe jmenovitě i profesionálního strážce Nickla Türmera (1586), v urbáři z roku 1674 jsou

uváděny osoby, které mají v přesně stanoveném pořadí vykonávat strážní službu, ale to je z vlastní historie hradeb téměř vše.

Pak následuje velká historická mezera a po požáru města z roku 1781 to s hradbami, které ztratily jakýkoliv význam, jde s kopce. Poničené hradby ustupovaly městské zástavbě, v roce 1818 postihl město další ničivý požár (zde mne napadá úsměvná otázka, kdo v této době vlastně hlídal), který znamenal stržení dvou velkých městských bran - Dolní „Brněnské“ v roce 1819 v blízkosti Ottendorferova domu a Horní „Pražské“ v roce 1823 - ta stála někde v blízkosti Hrnčířské ulice.

A vodní příkopy? Ty vzaly za své v roce 1874, alespoň ten jižní na Máchově aleji, přičemž už moravský topograf Gregor Wolny píše v roce 1846, že „příkopy byly přeměněny v rybníčky a ovocné sady“. To potvrzuje i kreslená mapa Svitav z roku 1849. Jak ale vypadaly a kudy vedly svitavské hradby, zůstane v tajnosti až do příštího měsíce.

Radoslav Fikejz

MĚSTSKÉ
MUZEUM
A GALERIE
VE SVITAVÁCH

STÁLÉ EXPOZICE

POHLED DO MUZEJNÍCH SBÍREK
Z HISTORIE PRAČEK
SVITAVSKÁ ZASTAVENÍ
OSOBNOST OSKARA SCHINDLERA

VÝSTAVY

8. 3. - 30. 3.

TAVBA

Výstava prací žáků Akademie výtvarných umění v Praze, ateliéru akademického malíře Michaela Rittsteina

Vernisáž: v sobotu 8. března 2003 v 15 hodin

11. března

SEMINÁŘ

PRAČÍ A ŽELICÍ TECHNIKA

Seminář pro pracovníky muzeí a galerií a sběratele organizovaný ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně

MUZEJNÍ ČTVRTKY

27. března v 17 hodin

ŠKOLSTVÍ NA SVITAVSKU

Přednáší Mgr. Jiří ŽILKA

Otevřeno: denně mimo pondělí 9-17, v sobotu 9-13 a v neděli 13-17 hodin

Takové obyčejné věci...

Poznat vstupní dveře ke schodišti do sálu Ottendorferovy knihovny, byť jsem se vás pokusil zmást fotografií z interiéru zá dveří, nebyl zřejmě problém. Ale nyní jsem si pro vás přichystal lahůdku, tedy autor fotografie Valdemar Fochler! Je mi jasné, že snímek nepoznáte, protože poznáte-li jej, můžete si poklepat uznale na rameno a říci si: „Jsem fakt dobrej!“ tedy pochopitelně v příslušném rodě (nenuťím dámy do mužských koncovek a napsat nehodící se škrtněte jaksi nejde). Já jsem fotku prohlížel vzhůru nohama, naruby, zleva a zprava, dívám se jako blázen po nějakém záchytném bodě, rozeslal fotku emailem, obtelefonoval své známé, ale nenapadlo mě, abych zainteresoval do problému pošťačky, protože ty vědí všechno. Takže, abych to shrnul: docela pěkná schránka, tři zvonky, kecafon, velmi pěkná brána a v pozadí domeček. Co domeček, div ne vila! Domečku, domečku prozrad, kdo v tobě přebývá?! Fakt nevím.

-rf-

Staré fotografie z muzea

Již jsem o svém dědečkovi, kronikáři města, psal. Nejenom, že mne seznamoval s historií Svitav a také s okolní přírodou, což byla ostatně i jeho učitelská odbornost, ale vydával se se mnou i do předměstských částí. Jednou mne dovedl k panu řídícímu obecné školy v Moravském Lačnově. Potřeboval tam vyřídit nějakou záležitost ohledně mysliveckého spolku, jehož byl jednatelem. Cesta mi tehdy připadala velmi dlouhá. Teprve, když jsme přišli k železničnímu nadjezdu tratě do Poličky, sdělil mi, že tady Svitavy končí a začíná Moravský Lačnov. Ke škole to bylo ještě docela kousek, ale cesta mi utekla, neboť jsem se od dědečka toho hodně dozvěděl o historii této přílehlé obce. Když jsme přišli na místo, zaujala mne nejen pěkná budova školy, ale také malý kostel s věží podobnou zmenšenině věže kostela sv. Jiljí ve Svitavách. Kolem kostela se rozprostíral menší parčík s javory, které zrovna kvetly a voněly. Uprostřed něho se vypínal vysoký dřevěný kříž s oblou stříškou. Zdál se mi tehdy tak vysoký, že sahal až do poloviny kostelní věže. Kostelík, škola a okolní parčík tu tvořily jakousi náves obce.

Po více jak třiceti letech jsem přijal úkol od tehdejšího Krajského střediska památkové

péče v Pardubicích, kterým byla aktualizace seznamu některých památkových objektů. Mimo jiné tu byl i lačnovský kostelík P. Marie. Zajel jsem tedy na kole do Lačnova. Když jsem přijel ke škole, nikdy jsem žádnou věž neviděl, zajel jsem tedy dále, ale všude byly jen vzrostlé stromy. Vrátil jsem se zpět a uviděl jsem ten starý dřevěný kříž, který mi nepřipadal už tak vysoký, ale kostel nikde. Od místního obyvatele jsem se dozvěděl, že kostel byl zbořen v polovině sedmdesátých let a materiál z něho

byl použit do základů nově stavěné „samoobsluhy“. Opět utekl nějaký čas, kdy se mi do rukou dostala sklodeska z fotografií pro vydání pohlednice od Otto Tyrolta, datovaná kolem roku 1900. Představuje nám tuto náves s kostelíkem a školou v plné kráse, i s tím vysokým křížem a vysázenými javory. Dnes už toto místo a dávnou událost připomíná mimo nově přestavěné školní budovy jen ten dřevěný kříž. Neudržovaný kostelík byl v tichosti zbourán v roce 1971 a po něm i pár okolních chalup. Trávník mezi okolními stromy však zůstal a dodnes slouží jako hřiště lačnovské školy.

Miloš Vaněk

Putování po řece Svitavě II

Další část putování zaměříme na říční tok tekoucí okolo závodu TOS a směřující k železniční trati Svitavy - Polička. Dostaneme se na hráz „Dolního“ („Nového“) rybníka. Ke konci 18. století se v těchto místech objevuje menší rybník (Zügelteich). Ke stavbě rybníka v dnešní podobě dochází až v roce 1953 a později probíhá řada úprav

Svitava, stav z roku 1999

na hrázi a březích rybníka. Dnes je rybník majetkem s.r.o. Rybářství Litomyšl s plochou 18,980 ha a nadmořskou výškou 438 metrů. Kvalita vody je příznivá s pH v rozmezí 7,5 až 8,0 stupně (dle měření v letech 1994 - 1997). Na březích rybníka roste řada velmi zajímavých rostlin např. kosatec žlutý a orchidej (Dactylorhiza majalis). V botanickém průzkumu provedeném v srpnu 1998 Ing. Pavlem Lustykem je uváděno na 119 druhů vyšších rostlin. Na rybníku je pravidelně monitorován výskyt ptáků místními ornitology, kteří v roce 1999 pozorovali na 119 druhů ptáků (např. orlovec říční, čáp černý, labuť velká, volavka stříbřitá, volavka popelavá atd.).

Vraťme se ale k problematice vodního toku. Do rybníka přitéká jeden přítok z pravé strany a dva přítoky z levé strany. První levý přítok odvádí vody z okolních polí, protéká pod silnicí vedoucí zahrádkářskou kolonií, dále teče zahradou a ústí ve střední části rybníka. Nadmořská výška přítoku se pohybuje kolem 440 metrů. Větší potok ústí v oblasti rákosin při hrázi Horního rybníka - tzv. „Rosničky“, protékající zahrádkářskou kolonií, pod silnicí vedoucí k „Rosničce“, přímý tok je lemován lučním porostem. Za vlády Josefa II. se v těchto místech nacházel tzv. „Dunkelteich“, v překladu „Temný

rybník“. Přítok mezi poli směřuje k lesnímu porostu, kde na okraji lesa vytváří malé lesní jezírko v nadmořské výšce 445 metrů.

„Dolní“ rybník od „Horního“ odděluje hráz s cestou. Horní rybník, či Rosnička nebo také „Černý rybník“ se nachází v nadmořské výšce 439 metrů, s plochou 15,01 ha a průměrnou hloubkou 1,5 až 2 metry. Nejstarší zpráva pochází z roku 1538 v době působení olomouckého biskupa Stanislava Thurza. V roce 1929 došlo k rozsáhlé přestavbě a zvětšení rybníka a vybudování veřejného koupaliště. V červenci 1998 počala další rozsáhlá přestavba hráze rybníka a odbahnění dna. Kvalita vody je závislá na ročním období. V roce 1988 Okresní hygienická stanice upozorňuje na pravidelně překračované přípustné hodnoty a nedoporučuje zvyšování rekreačního využití rybníka. Fauna rybníka je opět velmi zajímavá. Byl zde zaznamenán výskyt motýlice lesklé, batolce duhového, otakárka fenyklového. Z měkkýšů plovatky nadmuté, jantarky obecné, z obojživelníků - skokana zeleného a ropuchy obecné. Výskyt ptactva je pravidelně monitorován členy svazu Ochránců přírody ve Svitavách. Botanický průzkum provedl v roce 1976 RNDr. Leoš Štefka a v letech 1998 - 2000 Ing. Pavel Lustyk. Ze zajímavých rostlin se zde objevuje kosatec žlutý a prstnatec májový.

Jan Richtř

Pořady Střediska kulturních služeb

Informace o všech chystaných i již uskutečněných pořadech SKS, včetně fotodokumentace, najdete na www.kultura-svitavy.cz

Výstavy (otevřeno při akcích SKS)

Bílý dům:

Fotografická výstava ze soutěže PREMIÉRA 2002

Divadlo Trám:

František Čermák: Obrazy

1. So 10:00 hod. DŠ a Divadlo Trám POETICKÁ KAVÁRNA

Dílna uměleckého přednesu
Poetická kavárna je určena i pro ty, co nepijí kafe i pro ty, co pijí kafe a nereci-
tují. V kavárně se bude pracovat se slovem
jako s vůní kávy a s textem jako s chutí
kávy. Dozvíte se, jak text vystavět - *pří-
pravít* a formovat - *uvařit* do konečného
kávéového opojení. Labužníci mohou při-
dat cukr, smetanu, likér či šlehačku.
Vrchní ochutnávači kávy - Jana Mandlová
a Monika Formanová

2. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám Bílko kratochvilné divadlo Hradec Králové BAJAJA

Klasická pohádka o princí s tajemným jmé-
nem Bajaja.
Vstupné 30,- Kč

4. Út 19:30 hod. Bílý dům MŇÁGA A ŽDORP

Koncert na stání
Vstupné: 130,- Kč v předprodeji, 150,- Kč
na místě

8. So 14:00 hod. Divadlo Trám ŠKOLIČKOVÉ RECITOVÁNÍ

9. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám Divadlo PIŠKOT Liberec DLOUHÝ, ŠIROKÝ A BYSTROOKÝ

Loutková komedie na motivy pohádky
K. J. Erbena.
Hrají: Miriam a Petr Peškovi
Vstupné 30,- Kč

10. Po 19:30 hod. Bílý dům ŽALMAN A SPOL., POUPATA - hosté

Vstupné: 100,- Kč

13. Čt 19:30 hod. Divadlo Trám AMATÉRSKÉ SDRUŽENÍ PROFESIONÁLNÍCH MUZIKANTŮ A JAN SPÁLENÝ ASPM - AMATEUR SOCIETY OF PRO- FESSIONAL MUSICIANS

Hrají: Jan Spálený, Michal Gera, Radek
Krampl, Filip Spálený
Vstupné: 80,- Kč

15. So 19:00 hod. Bílý dům PLES DECHOVÝCH HUDEB

K tanci a poslechu hrají dechové orchestry:
Čtyřlístek, Astra, Svitavská dvanáctka, Svi-
tavanka a Petruška Moravská Chrastová
a Karel Hegner s cimbálovou muzikou Ale-
še Smutného.
Ples se koná u příležitosti 20ti let DO Svi-
tavská dvanáctka a 50ti let DO Svitavanka
Cena: 70,- Kč

17. Po 19:00 hod.

Kinokavárna Galaxie

POD LUCERNOU S...

JOSEFEM ČERMÁKEM

aneb co se do knihy

„Svitavy včera a dnes“ nevešlo

Uvádí Miloš Vaněk

Spolupořádá Gymnázium Svitavy

Vstupné: 30,- Kč

20. Čt 19:30 hod. Ottendorferův dům Koncert KPH

INSTRUMENTAL TANDEM

Petr Zámečník - akoreidon

Libor Janeček - kytara

Vstupné: 45,- Kč, sleva: 30,- Kč - pro členy
KPH, invalidy, studenty, důchodce.

21. Pá 19:00 - 23:00 hod. Bílý dům TANEČNÍ VEČER V BÍLÉM DOMĚ

Večerem provází taneční mistři ze svitav-
ského Tanečního klubu Ellis.

Vstupné je 30,- Kč za osobu.

23. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám Divadýlko KUBA Plzeň HONZA NEBOJSA

Na motivy českých pohádek napsali F. Kas-
ka, P. Mlád a V. Bergerová.

Hrají: Veronika Bergerová a Petr Mlád

Vstupné 30,- Kč

26. St 19:30 hod. Bílý dům Divadelní abonentní cyklus JARO 2003 DIVADLO V DLOUHÉ PRAHA GARDEROBIÉR

Režie Martin Huba

Vstupné: 100,- Kč

28. Pá 19:30 hod. Divadlo Trám Svitavy JAMMOVÁNÍ aneb

večer studentů JAMU (4. ročník)

Minulí, současní a budoucí studenti diva-
delní fakulty JAMU Brno a jejich hosté
vyrobí z mnoha ovoce a cukru (vše řádně
promíchané, rozmixované a považené) za-
vařeninu - JAMM tisíce chutí a vůní.

Vstupné 30,-Kč

28. Pá 17:00 - 21:00 hod. Bílý dům POSEZENÍ S DECHOVKOU SVITAVSKÁ DVANÁCTKA SVITAVY

Vstupné: dobrovolné

29. So 13:00 hod. Bílý dům Regionální kolo PORTY 2003

19:00 hod. Večerní galakonzert

Vstupné: dobrovolné

Pořady pro školy

3. Po 8:30 a 10:15 hod. Divadlo Trám
Jan Bílek Hradec Králové:

Bajaja

Vstupné: 15,- Kč; pro MŠ, 1. - 2. roč. ZŠ

10. Po 8:30 a 10:15 hod. Kino Vesmír
Divadlo Piškot Liberec:

Dlouhý, Široký a Bystrooký

Vstupné: 15,- Kč; pro MŠ, 1. - 3. roč. ZŠ

24. Po 8:30 a 10:15 hod. Divadlo Trám
Divadýlko Kuba Plzeň:

Honza Nebojsa

Vstupné: 15,- Kč; pro MŠ, 1. - 3. roč. ZŠ

Film pro školní družiny

11. a 12. Út -St 13:15 hod.

Šest medvědů s Cibulkou

Vstupné: 20,- Kč

Pozvánka na koncert KPH

20. Čt 19:30 hod. Ottendorferův dům

Instrumental tandem - to je příznačný název pro zvláštní nástrojové spojení. Kytara a akordeon, to je opravdu neobvyklé. Určitě valná většina z nás uslyší tuto zvukovou kombinaci poprvé. Možná i poprvé uslyšíme hudbu jihoamerickou, navíc třeba i silně ovlivněnou argentinským tancem. Mezi množinou jmen jihoamerických skladatelů, kteří budou hráni, vyniká Astor Piazzolla. Tento Argentinec, školícím akordeonista, se stal v posledních letech velkou hvězdou. Hraje ho teď po Evropě kdekdo. A s chutí! Je to hudba, která rozechvěje srdce; to víte, tango je tango...

Blanka Šefrnová

Pozvánka na Projekt 100

3. 3. 19:30 hodin - kino Vesmír
Mléčná dráha

Ve filmu Mléčná dráha (1968) v sobě Luis Bunuel nezapře pravověrného surrealistu. Příběhy, které zažívají dva tuláci na pouti z Paříže do Santiaga de Compostela, jsou plné nelogičností, nejasných přechodů mezi snem a realitou... Divák však nemůže po chvíli nerozpoznat, že ve skutečnosti se celá zdánlivě chaotická pouť odehrává podle pevného principu, spojujícího jednotlivé epizody vnitřně tak, jako je středověká poutnická trasa spojuje formálně.

28. 3. 19:30 hodin - kino Vesmír
Diktátor

Film Diktátor natočil Charlie Chaplin v roce 1940. Je to ostrá protifašistická satira, ve které autor naplno projevil své politické smýšlení. Autor zesměšnil fašistické diktátory a ukázal absurdnost všech základních myšlenek této ideologie...

Navzdory závažnému tématu je Diktátor film komický. Svou rolí Chaplin do nejmenšího detailu paroduje Hitlera, kterého studoval na základě dokumentárního filmového materiálu...

Autorův první zvukový film zároveň znamená rozloučení s postavou Charlieho.

Podle Filmových listů - Petr Mohr

Pod lucernou s... Josefem Čermákem a Milošem Vaňkem aneb co se do knihy „Svitavy včera a dnes“ nevešlo

17. Po 19:00 hod.

Kinokavárna Galaxie

V prosinci loňského roku vydalo naše muzeum zajímavou publikaci „Svitavy včera a dnes“. Splnilo tak přání mnoha svitavských obyvatel, kteří se vždy těšili na pravidelné tzv. „porovnávačky“ Josefa Čermáka nejdříve v okresních a poté městských novinách. Při přípravě této knihy spojili své síly již zmíněný známý svitavský fotograf Josef Čermák a pracovníci muzea a dali dohromady výběr nejzajímavějších proměn města. Do knihy se jich však vešlo pouze čtyřiapadesát (tedy sto osm fotografií) a mnohé zajímavé záběry zůstaly nevyužity. V případě velkého zájmu o publikaci bychom mohli uvažovat o druhém díle této publikace, ale je určitě škoda nepředstavit dosud nezveřejněné fotografie zájemcům o pro-

měny Svitav už nyní. A tak se pořadatelé pravidelných besed POD LUCERNOU S... rozhodli pozvat pod tu březnovou lucernu fotografa Josefa Čermáka a také autora textů k jednotlivým fotografiím, pracovníka svitavského muzea, Miloše Vaňka a ukázat vám, jak se Svitavy v průběhu minulého století měnily.

Kdo jsou vlastně oba tito pánové? **Josef Čermák** se sice narodil v Rozhraní, ale už od roku 1946 žije ve Svitavách, a tak zná, vzhledem k historickému vývoji této oblasti, naše město jako málokdo. Byl téměř u všech změn, které se v tomto městě udály, a nejen to, on je i dokumentoval. Jeho soukromý fotografický archív neobsahuje však pouze fotografie dokumentační, ale také výtvarné. A právě v tomto oboru dosahuje významných úspěchů nejen v naší

republice, ale i v zahraničí. A to ví možná málokdo. Získal řadu ocenění na tuzemských i mezinárodních soutěžích a výstavách. Je členem Svazu českých fotografů a evropské organizace ISF, v roce 1999 mu byl udělen světovou organizací FIAP čestný titul AFIAP. Pro nás je ovšem důležité, že stejně jako fotografii má rád i Svitavy. **Miloš Vaňek** není také svitavský rodák, ale pracuje už pětadvacet let ve svitavském muzeu a navíc - jeho dědeček František Ondryáš byl prvním kronikářem města po roce 1945. Uměl prý krásně vyprávět, a tak jeho vnuk doplnil fotografie v publikaci zajímavými texty. Třeba bude umět pod lucernou o zajímavých proměnách města vyprávět stejně poutavě, jako jeho dědeček ...

Blanka Čuhelová

Divadelní abonentní cyklus JARO 2003

26. března 2003

DIVADLO V DLOUHÉ Praha

Ronald Harwood: **Garderobiér**

Inscenace, známá též ve zfilmované podobě podle Harwoodova scénáře, zachycuje dramatickou atmosféru válečné Anglie 40. let. Je to příběh lásky k divadlu, zpodobněné postavou titánského shakespearovského herce, titulovaného Sire.

Režie Martin Huba

Hrají: Miroslav Táborský, Ilona Svobodová, Jaroslava Pokorná, Martin Huba, Klára Sedláčková, Jiří Wohanka, Peter Varga a další.

DIVADLO V DLOUHÉ: *Garderobiér*

13. dubna 2003

DIVADLO BEZ ZÁBRADLÍ Praha

N. V. Gogol: **Hráči**

Fantasmagorická groteska o podvodnících, lotrech a ničemech s překvapivým rozuzlením.

Režie a výprava: Sergej Fedotov

Hrají: Oldřich Kaiser nebo David Suchařípa, Karel Heřmánek, Zdeněk Žák, Josef Carda nebo Miroslav Šimůnek, Jiří Knot, Kamil Halbich, Jiří Krytinář, Jana Tabrea nebo Kamila Sedlářová.

22. dubna 2003

ČINOHERNÍ KLUB Praha

Woody Allen: **Sex noci svatojánské**
Citové a sexuální propletence tří mladých i ne tak mladých párů kdesi a kdysi v Americe.

Režie: Ivo Krobot

Hrají: Mahulena Bočanová nebo Ladislava Něrgesová, Lenka Skopalová, Veronika Žilková nebo Martina Menšíková, Jaromír Dulava, Vladimír Javorský, Oldřich Vízner

DIVADLO BEZ ZÁBRADLÍ: *Hráči*

25. května 2003

OMEGA ART AGENCY Praha

Quo vadis

Od stvoření světa k přelomu tisíciletí, světem poetickým a čistým i hektickým a zamořeným Vás v humorně laděném představení provázejí postavičky anděla a čerta. Klasický střet dobra se zlem se prolíná s úsměvně erotickými vizemi.

Změna programu vyhrazena

Předprodej bude zahájen od března.

Vzhledem k velkému zájmu o abonentní vstupenky jsme se rozhodli od tohoto cyklu zajistit předprodej jiným způsobem. Stávajícím abonentům nabízíme možnost výměny abonentky týden před zahájením volného předprodeje tedy od 3. do 7. března v Ottendorferově domě od 9:00 do 17:00 hodin, telefon 461 535173, Hana Švandová. Od 10. března bude předprodej zbylých abonentek v Informačním centru.

Všechna představení se konají v Bílém domě vždy od 19:30 hodin.

Abonentní vstupenka na celou sezónu stojí 350,- Kč, vstupné na jednotlivá představení činí 100,- Kč.

ČINOHERNÍ KLUB: *Sex noci svatojánské*

KURZY TANCE PRO STARŠÍ A POKROČILÉ

5 základních lekcí po 3 vyučovacích hodinách a 1 věneček

Kurzy budou probíhat vždy v SOBOTU v termínech: 19. 4., 26. 4., 3. 5., 10. 5., 17. 5. a 24. 5. (věneček) 2003

Podmínkou pro otevření každého kurzu je nejméně 20 párů!

Pokud by se naplnily oba kurzy, začátky lekcí by vypadaly takto:

pro začátečníky od 17:00 do 19:30 hodin

pro pokročilé od 20:00 do 22:30 hodin

V opačném případě by společný kurz začínal v 19:00 hodin.

Tančit budete ve velkém sále Bílého domu ve Svitavách. Tanečními Vás povedou taneční mistři Arno a Hana Raabovi z Hradce Králové.

Přihlásit se mohou jen páry. Cena celého kurzu pro 1 pár je 800,- Kč.

Přihlášky zasílejte a volejte obratem nejpozději do 14. dubna 2003, abychom Vás stihli informovat o otevření kurzů - začátečníci a pokročilí.

Bílý dům, T. G. M. 26, Svitavy

tel./fax: 461 535 220 od 8:00 do 16:00
e-mail:

dagmar.schulzova@kultura-svitavy.cz

SKS, Purkyňova 17, Svitavy

tel: 461 535 058 od 8:00 do 14:00

Máchova alej č. 1,
568 02 Svitavy
tel. 461 533 295, fax:
461 514 715
www.booksy.cz
e-mail:
knihovna@booksy.cz

Výpůjční hodiny:

PRO DOSPĚLÉ		PRO DĚTI	
Po - St	9 - 17	Po - St	13 - 17
Čt	zavřeno	Čt	zavřeno
Pá	9 - 17	Pá	13 - 17
So	9 - 11		

Veřejně přístupný internet!

Březen měsíc Internetu

Městská knihovna ve Svitavách zvýhodňuje v rámci této celostátní akce využívání Internetu a poskytuje individuální konzultace pro začátečníky v práci s Internetem a elektronickou poštou.

Protože březen je tradičně i svátkem dětské knihy, který je slaven v mnoha zemích světa na památku narození známého dánského pohádkáře Hanse Christiana Andersena, připravujeme na pátek 28. března 2003 **Noc s Andersenem**. Na děti čeká bohatý večerní a noční program se čtením pohádek, soutěžemi a povídkami s kamarády v jiných městech pomoci společné elektronické konference. Cílem našeho „nocování“ je vzbudit v dětech zájem o četbu, ukázat jim krásu mluveného slova a půvab společného předčítání.

ZUŠ SVITAVY

tel. 461 534 312

**5. St 18:00 hod. Divadlo Trám
Jazzový koncert**

**13. Čt 17:30 hod. Koncertní sál ZUŠ
Žákovský hudební večer**

**18. Út 19:00 hod. Ottendorferův dům
Koncert nejlepších žáků**

Asociace Brontosaura

tel. č. 723 176 873
http://sybronto.unas.cz
e-mail: sybront@email.cz

**20. Čt 18:30 hod. Nadace J. Plívy
55. cestovatelský večer
O Turecku**

**22. So 13:30 hod. Sportovní hala
Botanický průzkum**
výskytu a počtu bleduje jarní v okolí Svitav
S sebou tužku a poznámkový blok

Dům dětí a mládeže „Paleta“

Lanškrounská 4, Svitavy, tel.: 461 533 743
e-mail: ddm@ddm.svitavy.cz, http://www.ddm.svitavy.cz

**1. So
Memoriál Oldy Leischnera**
18. ročník, turistický výšlap Vysočinou pěšky nebo na běžkách - regionální sraz tur. oddílů - inf. p. Kučera

**16. Ne
Dívka roku 2003**
Oblastní kolo soutěže 13 - 15 letých dívek

**16. Ne 9:00 hod. střelnice DDM
Jarní cena**
střelecká soutěž VzPu mládeže
25. ročník

**22. - 23. 3. 2003
KORÁLKOVÁNÍ**
víkendové setkání rodičů s dětmi do 6 let v Jedovnicích s bohatým programem, inf. p. Uher

**23. Ne 8:00 hod. Střelnice DDM
Střelecká soutěž XI. ročník
„Cena DDM“ VzPi 60/40**

**29. So
Okresní kolo v programování
v jazyce Pascal**
- děti a mládež postupová soutěž, přihlášky p. Uher

**29. So 10:00 hod. DDM
Keramické dopoledne
pro veřejnost**
Cena za 1 osobu činí 20,- Kč

Připravujeme Kurz KERAMIKY pro rodiče s dětmi v dopoledních hodinách
Přihlaste se do 7. 3. 2003, informace p. Macková

Nadace Josefa Plívy

Nám. Míru 80, Svitavy, tel. 461 530 237 Otevřeno Po - Pá 9 - 12 14 - 17 hodin
e-mail: nadace@svitavy.cz http://njp.unas.cz

**7. Pá 17:00 hod.
Hovory o válce a současné situaci**
setkání mladých sociálních demokratů, hosté vítáni.

**7. Pá 19:00 hod.
Večer s klavírem**
Hraje Irena Špinlerová posluchačka VŠMU Bratislava. Na programu skladby od Bartóka, Haydna, Gerschwina a Schumanna. Vstupné dobrovolné.

**8. So 13:00 - 17:30 hod.
Odpoledne plný zvuku a tance**
1. Workshop s muzikantem Janem Blažkem; seznámení s hrou na didgeridoo a bubínky

2. Workshop Z. Vocáskové a I. Plívyové - seznámení s orientálním břišním tancem pro radost a zdraví žen všech věkových kategorií.
Informace a přihlášky na tel. 604 413 119 nebo 777 810 734.

**8. So 19:00 hod.
Koncert Jana Blažka (Liberec)**
Hra na didgeridoo, slovenskou fujaru a další překvapení.
Příspěvek na režii - 40 Kč.

**24. Po 18:00 hod.
Přednáška o Silvově metodě**
Vstupné zdarma

Irena Špinlerová vystoupí 7. března v Nadaci J. Plívy

KINO VESMÍR

tel.: 461 531 446

Pokladna otevřena každý den 17 - 20 hod.

1. - 2. So, Ne 19:30 hod.

Moje tlustá řecká svatba USA 2002

Do jeho života vstoupila láska... a také její rodina... Komédie, která se stala fenoménem! No !!!

Režie: Joel Zwick

Vstupné: 55,- Kč titulky

Projekt 100:

3. Po 19:30 hod.

Mléčná dráha Francie, Itálie 1968

...lze říci, že to je první teologický western, v němž šerifové zdobení mitrou vynucují návrat k pořádku podle Písma...

Scénář a režie: Luis Bunuel

Vstupné: 35,- Kč titulky 102 min.

4. - 6. Út, St, Čt 19:30 hod.

Útěk do Budína

ČR, SR, Maďarsko 2002

Touha jim dala křídla, vášně je srazila na zem. Podle románu Vladislava Vančury.

Režie: Martin Luther

Vstupné: 50,- Kč od 12 let 135 min.

7. - 9. Pá 19:30 hod.

So - Ne 17:00 a 19:30 hod.

Dnes neumírej GB, USA 2002

James Bond už podvacáté! Pierce Brosnan v Severní Koreji, na Kubě, na Islandu...

Režie: Lee Tamahori

Vstupné: 55,- Kč titulky 133 min.

10. - 16. Po, Út, St, Čt, Pá 19:30 hod.

So, Ne 17:00 a 20:30 hod.

Pán prstenů: Dvě věže

USA, Nový Zéland 2002

Válka s Mordorem ještě zdaleka není vyhraná... Adaptace ságy J. R. R. Tolkiena.

Režie: Peter Jackson

Vstupné: 70,- Kč titulky 179 min.

17. - 18. Po, Út 19:30 hod.

Děvčátko

Nový český film!

Aneb Balada o očích Eminých. Legrační film se smutným koncem. O sedmnáctileté dívce... o hledání štěstí...

Režie: Benjamin Tuček

Vstupné: 50,- Kč 83 min.

19. St Filmový klub: 19:30 hod.

Láska na grilu

Německo 2002

Vždy a všude se může stát zážrak. Když v něj věříš. Dva manželské páry bloudí životem a neví kudy kam. Komedialní příběh.

Námět a režie: Andreas Dresen a Team

Vstupné: pro členy FK: 40,- Kč

ostatní: 50,- Kč od 15 let titulky 105 min.

20. Čt 19:30 hod.

Bombakšeft

USA 2002

Pět chlapů, jeden sejf a žádný mozek v komedii producenta Stevensa Soderbergha. Akční komedie. George Clooney v hlavní roli.

Scénář a režie: Anthony a Joe Russo

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 86 min.

20. - 26. Čt, Pá, So 17:00 hod.

Ne 15:00 a 17:00 hod.

Po, Út, St 17:00 hod.

Čert ví proč Nová česká pohádka!

Do země krále Dobromila se začne vkrádat moc pekla a když je nejhůř, objeví se veselý snílek Filip... Romantická pohádka.

Námět: Miloš Macourek, Roman Vávra

Režie: Roman Vávra

Vstupné: 60,- Kč 100 min.

21. - 22. Pá, So 19:30 hod.

Road to Perdition USA 2002

Pro každého syna je otec hrdinou. Rok 1931... Tom Hanks jako nájemní vrah... Paul Newman jako jeho zachránce. Krimidrama.

Režie: Sam Mendes

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 110 min.

23. - 25. Ne, Po, Út 19:30 hod.

Kruté radosti SR, ČR 2002

Vzrušující příběh o tajemství a bezradnosti v hledání lásky. Poetický retrofilm.

Režie: Juraj Nvota

Vstupné: 55,- Kč 108 min.

26. St Filmový klub: 19:30 hod.

Blažené bytosti

Francie, Indie 2001

Svobodu ducha těžko zavít do klece. Komédie. Námět, scénář a režie: Jean-Marc Barr a Pascal Arnold

Vstupné: pro členy FK: 40,- Kč

ostatní: 50,- Kč od 12 let titulky 95 min.

27. Čt 19:30 hod.

Země nikoho GB 2001

Dva vojáci: Jeden Srb a druhý z Bosny... válka je postavila proti sobě... Skvělá komedie s vážným poselstvím! Oscar za nejlepší zahraniční film!!

Režie: Danis Tanovic

Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 95 min.

Projekt 100:

28. Pá 19:30 hod.

Diktátor USA 1940

...ostrá protifašistická satira. Autor zasměšnil fašistické diktátory a ukázala absurdnost všech základních myšlenek této ideologie... Pět Oscarů v roce 1941.

Scénář, režie a hlavní role: Charles Chaplin

Vstupné: 35,- Kč titulky 124 min.

29. - 30. So, Ne 19:30 hod.

Guru USA 2002

Jak pustit tygra z klece. Když mluví on, ženy naslouchají. Komédie.

Režie: Daisy Von Scherler Mayerová

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 90 min.

31. 3. - 1. 4. Po, Út 19:30 hod.

Sexy ptáci Francie 2001

Prei prei po francouzsku. Tři kamarádi, je jim dvacet a jsou sexy... Komédie.

Režie: Stephane Kazandjian

Vstupné: 53,- Kč od 12 let titulky 90 min.

KINOKAVÁRNA GALAXIE

tel.: 602 969 647

1. - 2. So, Ne 20:00 hod.

Moje tlustá řecká svatba

USA 2002

Režie: Joel Zwick

Vstupné: 55,- Kč titulky

4. - 6. Út, St, Čt 20:00 hod.

Útěk do Budína

ČR, SR, Maďarsko 2002

Režie: Martin Luther

Vstupné: 50,- Kč od 12 let 135 min.

7. - 9. Pá, So, Ne 20:00 hod.

Dnes neumírej GB, USA 2002

Režie: Lee Tamahori

Vstupné: 55,- Kč titulky 133 min.

10. - 16. Po, Út, St, Čt, Pá 20:00 hod.

So, Ne 15:00 a 20:00 hod.

Pán prstenů: Dvě věže

USA, Nový Zéland 2002

Režie: Peter Jackson

Vstupné: 70,- Kč titulky 179 min.

18. - 19. Út, St 20:00 hod.

Děvčátko

Nový český film!

Režie: Benjamin Tuček

Vstupné: 50,- Kč 83 min.

20. Čt 20:00 hod.

Bombakšeft

USA 2002

Scénář a režie: Anthony a Joe Russo

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 86 min.

21. - 22. Pá, So 20:00 hod.

Road to Perdition USA 2002

Režie: Sam Mendes

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 110 min.

22. So 15:00 hod.

Čert ví proč Nová česká pohádka!

Režie: Roman Vávra

Vstupné: 60,- Kč 100 min.

25. - 26. Út, St 20:00 hod.

Kruté radosti SR, ČR 2002

Režie: Juraj Nvota

Vstupné: 55,- Kč 108 min.

27. - 28. Čt, Pá 20:00 hod.

Země nikoho

GB 2001

Režie: Danis Tanovic

Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 95 min.

29. So 20:00 hod.

Guru

USA 2002

Režie: Daisy Von Scherler Mayerová

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 90 min.

1. 4. Út 20:00 hod.

Sexy ptáci

Francie 2001

Režie: Stephane Kazandjian

Vstupné: 53,- Kč od 12 let titulky 90 min.